

УДК 371.32: 821.161.2-343

Юлія СИДОРЕНКО

аспірант кафедри методики викладання
української мови та літератури
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя,
м. Ніжин, Україна,
e-mail: yuliasss-2016@ukr.net

ХРИСТІЯНСЬКА МІФОПОЕТИЧНА ПАРАДИГМА В ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРАХ ДЛЯ 9–11 КЛАСІВ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ТА СИСТЕМА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

У статті проаналізовано літературні твори з експліцитно вираженою біблійною складовою, що вивчаються в 9-11 класах загальноосвітньої школи. Визначено особливості представлення християнських міфопоетичних парадигм та їх художню роль у текстах. Автор розмежовує два варіанта використання письменником християнських парадигм: як проведення паралелей із зображуваним і як змістової основи твору. Відповідно до визначених варіантів групуються та аналізуються літературні твори. Розроблено систему компетентностей, яку необхідно сформувати в старшокласників у процесі вивчення художніх творів з експліцитно вираженими біблійними структурами.

Ключові слова: міфологізм, міфологічні структури, експліцитний міфологізм, міфопоетична парадигма, міфологема.

Значну групу текстів у шкільній програмі для 9-11 класів становлять літературні твори з експліцитно вираженими біблійними структурами. Християнська міфологічна парадигма художнього тексту виражається у формі міфологем, тобто архетипних образів, біблійних сюжетів, мотивів, ідей, що генетично споріднені з першоджерелом чи типологічно подібні до нього, а також індивідуально-авторських інтерпретацій традиційних, стандартних архетипів. Вона використовується письменником для моделювання художньої дійсності на ритуально-символічному, проблемно-тематичному, філософському та інших рівнях.

Визначення міфологічних структур та їх художньої ролі у творах шкільної програми сприятиме комплексному аналізу літературного матеріалу, дасть можливість якісно дослідити загальну концепцію твору. Тому їх вивчення потребує належного володіння словесниками знаннями з міфології та уміннями використовувати елементи міфоаналізу в шкільній практиці.

Проблема аналізу зазначеної категорії художніх творів не нова, але неоднаково вивчена в галузях філології та методики літератури. На сьогодні цьому питанню присвячено багато літературознавчих досліджень. Осмисленням доробку українських письменників крізь призму міфотворчості займалися В. Пахаренко («Незбагнений апостол: Світобачення Шевченка», 1999), Г. Грабович («Шевченко як міфотворець» 1991), О. Забужко («Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій» 2007,

«Шевченків міф України» 2006). Подібні літературознавчі дослідження надають допомогу вчителям-словесникам. У методичних розробках окремих уроків і публікаціях Н. Бондаренко, Ю. Бондаренка, А. Гурдуза, Г. Демчук, Н. Ісак, Г. Шевченко частково розкриті деякі аспекти, зокрема компаративний та інтертекстуальний аналіз творів із міфологічними структурами експліцитного типу. Однак цілісної моделі опрацювання текстів цієї категорії ще не вироблено.

Мета статті – дослідити особливості вираження християнської міфопоетичної парадигми у художніх творах української літератури, що вивчаються в 9-11 класах, та визначити систему спеціальних компетентностей, які необхідно сформувати в старшокласників. Постановлена мета вимагає реалізації таких завдань:

- виявити основні форми представлення християнських міфологічних структур експліцитного типу в літературних творах шкільної програми для 9-11 класів;
- визначити їх художню роль.

Найчисельнішу групу художніх творів з міфологічною складовою в шкільній програмі з української літератури для 9-11 класів становлять тексти з біблійними структурами, експліцитний зв'язок з якими помітний у назвах творів: романи «Марія» У. Самчука, «Сад Гетсиманський» Івана Багряного, новела «Камінний хрест» В. Стефаника, поеми «Скорбна Мати» П. Тичини, «Мойсей» І. Франка, «Марія» Т. Шевченка. Вони представляють християнську міфопоетичну парадигму, оскільки базуються на відомих біб-

лійних легендах і образах, розкривають християнський світогляд, загальнолюдський вимір життєвих цінностей, а також узагальнюють зображені мотиви й образи, надаючи їм національного, ментального характеру: щира віра в Бога («Марія» У. Самчука), страждання в роки репресій («Сад Гетсиманський» Івана Багряного), моральна деградація особистості («Я» (Романтика) Миколи Хвильового), тяжка доля емігрантів («Камінний хрест» В. Стефаника). За способом функціонування міфологічної складової можна виділити тексти, у яких «міф використовується як змістова основа, на якій формується увесь сюжет [3] (поєми «Марія» Т. Шевченка, «Мойсей» І. Франка, «Одержима» Лесі Українки) та «твори, у яких чітко простежуються різноманітні паралелі з міфологічними образами й мотивами» [3] («Марія» У. Самчука, «Сад Гетсиманський» Івана Багряного, «Камінний хрест» В. Стефаника, «Скорбна Мати» П. Тичини).

Християнська парадигма художнього твору найчастіше вибудовується шляхом уведення в текст образу Божої Матері, який знаходиться на найближчому до Всевишнього щаблі. З образом Марії пов'язані наскрізні мотиви творів: страждання й всепрощення («Марія» У. Самчука), відчаю й скорботи («Скорбна Мати» П. Тичини, «Чорнобильська Мадонна» І. Драча), добра й духовності («Я» (Романтика) Миколи Хвильового). Велика Мати виступає одним із основних духовних орієнтирів. Тобто маємо лінійний, за А. Гурдузом [5], варіант вираження міфологічної складової твору.

Біблійний підтекст роману У. Самчука «Марія» помітний уже в назві твору, адже Марія – ім'я Матері Божої. Головна героїня – Марія – звичайна грішна жінка, яка неодноразово порушувала біблійні заповіді, але святий образ супроводжував усе її земне життя. На похоронах свого первістка Марію закликає священник брати приклад з Божої Матері, яка бачила, як мучиться й помирає Ісус Христос, але не могла нічим допомогти. Марія часто згадує цю легенду, чим увиразнюється її багатостраждальна доля. Героїня постійно звертається до ікони Божої Матері, що дає їй сили пережити найстрашніші випробування долі. Автор проводить паралель між Дівою Марією й героїнею роману, коли описує материнські почуття жінки, загибель її дітей, вміння Марії переживати горе цих втрат. Легко простежити: «коли земна Марія щаслива, то й Вона «усміхнена», і стає «почорнілою», коли героїню залишають житте-

ві сили» [7, 82]. Релігійно-міфологічне світосприйняття персонажів роману виражається за допомогою біблійної лексики, архетипів Бога й Землі, що наділені містичною силою впливати на життя селян: «Земля втягує у своє нутро і наповнює жили, розум і ціле ество твердими звичками» [9, 62]. Автор використовує біблійні елементи для розкриття внутрішнього світу героїні, християнського світогляду персонажів, увиразнення їхніх страждань і віри в Бога.

Назва вірша П. Тичини «Скорбна Мати» асоціюється, вказують критики, з молитвою «Стояла скорбна Мати», що передає жалобу Марії за розп'ятим на хресті Сином. Підтекстово поет проводить паралель між подіями в Палестині (розп'яття Ісуса Хреста) й Україні часу революції та громадянської війни (загибель тисячі синів рідної землі). Скорбота Великої Матері підсилює трагізм і наголошує на жакливих втратах українського народу. Біблійний образ Марії допомагає збагнути масштабність лиха й піднести його на всенародний рівень. Тобто в цей елемент поет закладає ідею народного відчаю й скорботи. Таку ж роль виконує біблійний образ Божої Матері в поемі І. Драча «Чорнобильська Мадонна».

Паралель із біблійними образами як засіб увиразнення конфлікту між двома початками людської душі – добра й зла – використана в новелі Миколи Хвильового «Я» («Романтика»). Матір головного персонажа звати Марією. Автор приховано порівнює її з образом Божої Матері: «... воістину моя мати – втілений прообраз тієї надзвичайної Марії, що стоїть на гранях невідомих віків. Моя мати – наївність, тиха жура і добрість безмежна» [11, 322], «моя печальна мати, з очима Марії» [11, 331]. Образ матері – одна з граней розколотої особистості ліричного героя, частина його «Я»: «моя мати не фантом, а частина мого власного злочинного «Я», якому я даю волю... Тут... я ховаю від гільйотини один кінець своєї душі» [11, 327]. Використання паралелей з Божою Матір'ю, яка символізує всепрощення й любов, на нашу думку, розкриває гуманну частину роздвоєного «Я» ліричного героя. Матір символізує все добре й чисте в її «м'ятежному сині, який зовсім замучив себе» [11, 322]. Порівнюючи матір із Дівою Марією, автор показує її серед чорниць, де вона сприймається як частина християнських ідеалів, що протистоять комуністичним. Вбиваючи матір, герой знищує в собі людину, а порівнюючи її з Богоматір'ю, автор підносить проблему до загальнолюдського рівня – знищення всього святого

хворобливим фанатизмом, заміна старої християнської моралі на нову комуністичну.

Євангельський сюжет про земне життя Богоматері, яка виховує свого сина – провідника Божого вчення, Спасителя людства – став змістовою основою поеми Т. Шевченка «Марія». Поет, указує М. Сенета, осмислює біблійну оповідь «не виходячи за рамки канонічного права». Сакралізація образу, вважає О. Яковина, подається шляхом постійного наголошування на значенні Марії для спасіння людства та змалюванні її як Матері Церкви: «І похвала Тобі, Маріє! / Мужі воспріянули святіє. / По всьому світу розійшлись, / І іменем Твого сина, / Твоєї скорбної дитини, / Любов і правду рознесли / По всьому світу...» [12, 328]. Крім біблійного аспекту в зображенні головної героїні Т. Шевченко «розкриває і соціальний рівень образу – Марія як матір людини» [13, 40]. У її образі, на думку дослідників, втілено й постать знедоленої селянки, наділеної українським менталітетом. М. Сенета доводить, що у поемі Т. Шевченко розгортає одну з провідних тем своєї творчості – тему жінки-матері, важкої жіночої долі. Біблійна легенда тут «виконує роль ідейної іскри, стає стимулом і першопричиною виникнення задуму, джерелом художнього універсуму поеми» [10, 252]. Із допомогою образу Богоматері поет описує долю стражденної, яка втілює високе духовне начало, внутрішню силу, здатність гідно приймати всі виклики долі.

Крім образу Божої Матері, українські письменники використовують у своїй творчості й різноманітні християнські оповіді, персонажів, образи-символи. Промовиста назва роману Івана Багряного «Сад Гетсиманський» теж вказує на наявність у творі біблійного контексту. Гетсиманський сад, як відомо, місце страждань Ісуса Христа перед розп'яттям, моління його про відведення гіркої чаші, яку судилося йому випити за людські гріхи. На думку З. Савченко, саме біблійний мотив зради є провідним у творі й підтекстово розкриває головну сюжетну лінію – долю головного героя Андрія Чумака. Хоч у романі не має прямої номінації Ісуса Христа, літературознавець доводить, що письменник послідовно проводить паралель між ним і головним героєм (зрада, арешт, передбачення мук, розуміння невідворотності долі). Багато ключових епізодів із життя Андрія нагадують біблійні сюжети про те, як вели Ісуса Христа на розп'яття, як молився Він перед смертю. Важливу роль при цьому відіграють символічні образи чаші й

хреста: Андрій «лишився нести свій тяжкий хрест до кінця» [1, 491], «гірку чашу... випив до кінця... До краю...» [1, 541], «Андрій мається, як на розп'ятті...» [1, 224], «Андрій підіймався крутими сходами, тяжко й помалу ступаючи, немов ішов на Голгофу» [1, 542]. Міфологічні елементи виражені в тексті з допомогою біблійних легенд (про Гетсиманський сад, про Каїна й Авеля, тремтливу осику, Юду Іскаріотського), ремінісценції (Каїфа в сні Андрія), численних вкраплень, ужитих у вигляді порівнянь («немов Адам на брамі раю» [1, 163], «сплять..., немов ті Христові учні перед розп'яттям» [1, 103], «Андрій мається, як на розп'ятті» [1, 224], фразеологізмів (піти на Голгофу, нести важкий хрест), епітетів (новітнє пекло, ходіння по модерному пеклу). Комплекс біблійних елементів використовується автором для розгортання мотиву зради (легенди про Гетсиманський сад, Каїна й Авеля), для підсилення віри в братів (акцентує увагу на дитячих спогадах про великодню ніч, читання «Апостолів» у церкві, прихід до Плащаниці, бо саме вони заклали систему життєвих цінностей героя) і вірність коханої людини («Пісня Пісень» Соломона про всеперемагаючу любов), для розкриття трагізму в'язнів, які потрапили в новітній Гетсиманський сад (паралель країни в часи сталінських репресій). Ще одна функція біблійних мотивів – протиставлення християнських цінностей і жорстоких реалій тоталітаризму.

Узагальнювального значення набуває міфологема «хреста» в новелі В. Стефаніка «Камінний хрест», що сприймається як символ важкої долі всіх емігрантів, трудівників, які несуть тяжкість нестатків і відчаю: «І той тяжкий камінний хрест пекельних страждань на землі двигав разом з Іваном Дідухом і цілим народом сам Василь Стефанік, і мусив його тримати на собі все життя, і вінис на високий горб, як на Голгофу» [4, 17]. У структурі твору хрест виконує роль символу (пам'ятка про Івана Дідуха, утрачене щастя на рідній землі, важка доля трудівників, згадка про емігрантів, які не повернулися додому), через який розкривається характер українського селянина, його християнський світогляд.

Сюжет поеми І. Франка «Мойсей» побудований на біблейській оповіді про пророка Мойсея, який вивів свій люд із єгипетської неволі. І. Франко подає її «стиснуто, сконцентровано, ущільнено в часі й просторі» [6, 15]. На думку дослідників [2; 6], письменник звертається до

подій Старого Завіту, щоб через призму боротьби гебрайського народу, його пошуків власного шляху в історії людської цивілізації, висвітлити долю України і її шлях до державності. Письменник зображує фактично останні дні християнського пророка, акцентуючи увагу більше на становищі народу, який потрібно вивести з неволі. Отже, І. Франко художньо переосмислив біблійну легенду, трансформувавши її на національний ґрунт. За її допомогою митець намагається пробудити духовне начало українського народу, довести, що «Україна є потенційно історичним народом; українці, як гебреї, вже надорозі із свого рабства, але поки що терзаються сумнівами та суперечностями» [2, 24].

Біблійні легенди про останні дні життя Ісуса Христа, його розп'яття та воскресіння стали змістовою основою драматичної поеми Лесі Українки «Одержима». Сюжет твору охоплює такі події: молитву Ісуса в Гетсиманії, розп'яття на Голгофі та звістку про воскресіння Месії. Однак у центрі твору Леся Українка поставила постать Міріам, у якій прочитується один із найдраматичніших новозавітніх образів – Марія Магдалина. Її доля пов'язана із земним життям Ісуса Христа. За Біблією, Магдалина – учениця Ісуса, грішниця, бо сліпо закохана в нього. Месія пробачив її і оздоровив. Леся Українка художньо переосмислює євангельський сюжет, зображуючи події через їх сприйняття «одержимою» Міріам, яка оплакує Месію. Біблійна оповідь використана поетесою як вихідний пункт, опора для авторського задуму, зміни певних акцентів протосюжету. Конфлікт поеми базується на зіткненні біблійної (Месія) і жіночої, земної (Міріам) позицій щодо основної християнської заповіді – любові до ближнього: загальної любові й всепрощення та саможертвовної згубної пристрасті й ненависті до ворогів. Релігійний бунт Міріам становить суть нового прочитання письменницею біблійного міфу про загибель Ісуса Христа.

Літературознавче тлумачення християнських міфопоетичних парадигм літературних творів дає підстави говорити про продуктивність осмислення міфологічних структур. На цій основі доцільно розробити систему знань, умінь і навичок, якими повинні володіти старшокласники для опрацювання означеного літературного матеріалу. На нашу думку, необхідним є формування в учнів наступних спеціальних компетентностей:

- розуміти поняття «міфологема», «міфологічні структури експліцитного типу», «християнська міфопоетична парадигма»;

- знаходити у тексті експліцитно виражені біблійні елементи (міфологеми, легенди, сюжети, мотиви, образи) чи паралелі до них;
- зіставляти авторський варіант використаних структур з біблійною першоосновою;
- виявляти смислове наповнення виділених одиниць;
- визначати художню роль біблійних структур у тексті;
- використовувати відібрані одиниці для осмислення творчості письменника загалом та її місця в контексті певного літературного напрямку, течії чи стилю.

Отже, опрацювання значної групи творів з експліцитно вираженими біблійними структурами потребує розробки спеціального алгоритму діяльності вчителя та учнів. Розглянуті в статті теоретичні аспекти проблеми та система компетентностей стануть основою для реалізації цього завдання. Матеріали публікації також можуть бути використані вчителями-словесниками для підготовки уроків у 9-11 класах загальноосвітньої школи.

Список використаних джерел

1. Багрянний І. Сад Гетсиманський. – К.: Наук. думка, 2001. – 548 с.
2. Бондаренко Ю. Релігійна модель історії в поемі Івана Франка «Мойсей» // Дивослово. – 2004. – № 11. – С. 19-24.
3. Бондаренко Ю. Методика шкільного вивчення української літератури на засадах ідеаційно-концептуального підходу: теорія і практика. – Ніжин, 2012. – 199 с.
4. Гоян Я. П. Дорога: Літературний портрет Василя Стефаника. – К.: Веселка, 2003. – 70 с.
5. Гурдуз А. Міфопоетика літературного твору та міфопоетична парадигма: теоретичний аспект // Зарубіжна література в школах України. – 2006. – № 6. – С. 57-59.
6. Ісак Н. Зіставлення Франкового «Мойсея» з біблійною оповіддю // Українська мова та література. – 2004. – № 36. – С. 13-15.
7. Нестерчук О. Сакральна лексика та ікона Богородиці Годувальниці в житті Марії (за твором У. Самчука «Марія») // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2016. – № 772. – С. 80-82.
8. Савченко З. Біблійно-християнські мотиви та образи в романі «Сад Гетсиманський» // Слово і час. – 1996. – № 10. – С. 57-61.
9. Самчук У. Марія. Куди тече та річка / Улас Самчук. – К.: Наук. думка, 2001. – 416 с.
10. Сенета М. Оригінальність витлумачення теми жінки-матері в поемі Т. Шевченка «Марія» // Актуальні питання гуманітарних наук – 2016 – № 16 – С. 248-257.
11. Хвильовий М. Твори в двох томах. Том 1. Поезія. Оповідання. Новели. Повісті. – К.: «Дніпро», 1991 – 650 с.
12. Шевченко Т. Повне зібрання творів: У 12 т. – К., 2001. – Т. 2.
13. Яковина О. Благовіщення та образ Богородиці в церковній традиції і в поемі Тараса Шевченка «Марія» // Слово і час – 2010 – № 3, с. 39-46.

References

1. Bahriany I. (2001). *Sad Hetsymansky [The Garden of Hetsyman]*. Kyiv: Naukova Dumka, 548 [in Ukrainian].
2. Bondarenko Yu. *Relihiyna Model Istorii v Poemi Ivana Franka «Moysey» [The Religious Model of History in the Poem «Moises» by Ivan Franko]* // *Dyvoslovo* – 2004. – № 11. – S.19 – 24.
3. Bondarenko Yu. (2012). *Metodyka shkilnoho vyvchennia ukrayinskoї literatury na zasadakh ideatsiyno-kontseptualnoho pidkhodu: teoriya i praktyka [Methods of school study of Ukrainian literature on the basis of ideatric-conceptual approach: theory and practice]*. Nizhyn, 199 [in Ukrainian].
4. Hoyan Y.P. (2003). *Dorokha: literaturny portrait Vasylya Stepanyka [Road: a Literature Portrait of Vasyl Stepanyk]*. Kyiv: Veselka, 70 [in Ukrainian].
5. Hurduz A. *Mythopoetika literaturnoho tvoriv ta mythopoetychna paradyhma: teoretychny aspekt [Mythopoetics of a belles lettres work and mythopoetics paradigm: the theoretical aspect]* // *Zarubizhna literatura v shkolakh Ukrainy*. – 2006. – № 6. – S.57-59.
6. Isak N. *Zistavlennia Frankovoho «Moyseya» z bibliynoyu opoviddu [Comparison of Franko's «Moysey» with the scriptural tale]* // *Ukrainska mova ta literatura*. – 2004. – №36. – S.13-15.
7. Nesterchuko O. *Sakralna leksyka ta ikona Bohorodytsi Hoduvalnytsi v zhytti Marii (za tvorom U. Samchuka «Maria») [Sacred lexicon and the icon of the Nursing Virgin in the life of Maria (after the work «Maria» by U. Samchuk)]* // *Naukovy Visnyk Tchernivetskoho universytetu*. – 2016. – № 772. – S. 80-82.
8. Savchenko Z. *Bybliyno-chrystianski motyvy ta obrazy v romani «Sad Hetsymansky» [Biblical and Christian motives and images in the novel «The Garden of Hetsyman»]* // *Slovo i chas*. – 1996. – № 10. – S. 57-61.
9. Samchuk U. (2001). *Kudy teche ta richka [Where does that river flow?]* Kyiv: Naukova dumka, 416 [in Ukrainian].
10. Seneta M. *Oryhinalnist' vytlumachennia temy zhinky-materi v poemi T. Shevchenka «Mariya» [The originality of interpretation of the theme of a woman-mother in T. Shevchenko's poem «Maria»]* // *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, – 2016 –№ 16. – S. 248-257.
11. Khvyliovyi M. (1991). *Tvory v dvjkh tomakh. Tom 1. Poeziya. Opovidannia. Novely. Povisti. [Works in two volumes. Volume 1. Poetry. Tales. Short stories. Narratives]*. Kyiv: Dnipro, 650 [in Ukrainian].
12. Shevchenko T. (2001). *Povne zibrannia tvoriv: u 12 tomakh [The complete works of T. Shevchenko: in 12 volumes]*. Kyiv, vol. 2 [in Ukrainian].
13. Yakovyna O. *Blahovishchennia ta obraz Bohorodytsi v tserkovniy tradytsii i v poemi Tarasa Shevchenka «Mariya» [Annunciation and the image of the Virgin in the church tradition and in the poem «Mariya» by Taras Shevchenko]* // *Slovo i chas*. – 2010 –№ 3, s. 39-46.

Сидоренко Ю. А.

ХРИСТИАНСКАЯ МИФОПОЭТИЧЕСКАЯ ПАРАДИГМА В ЛИТЕРАТУРНЫХ ПРОИЗВЕДЕНИЯХ ДЛЯ 9-11 КЛАССОВ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИЗУЧЕНИЯ И СИСТЕМА КОМПЕТЕНТОСТЕЙ

В статье проанализированы литературные произведения с эксплицитно выраженной библейской составляющей, изучаемые в 9-11 классах общеобразовательной школы. Определены особенности представления христианских мифопоэтических парадигм и их художественная роль в текстах. Разработана система компетенций, которую необходимо сформировать у старшеклассников в процессе изучения художественных произведений с эксплицитно выраженными библейскими структурами.

Ключевые слова: мифологизм, мифологические структуры, эксплицитно мифологизм, мифопоэтическая парадигма, мифологема.

Sydorenko J.

CHRISTIAN MYTHOLOGO-POETICAL PARADIGM IN BELLES LETTRES WORKS OF THE 9-11-TH FORMS OF SECONDARY SCHOOLS: THEORETICAL BASIS OF STUDYING AND THE SYSTEM OF COMPETENCES

In the article a considerable number of belles lettres works with explicit biblical constituents which are studied in the 9-11 forms of secondary schools have been analysed. Also some peculiarities of presentation of Christian mythological and poetical paradigms have been defined: biblical legends, topics, motives, ideas, images and symbols of Christian origi; biblical lexicon and parallels with the events portrayed in the work of belles lettres; at the plot level, at the image level, at the problem and image and philosophical level and some other levels of the belles lettres works; their artistic role in various texts has also been defined. The author delimitates two variants of the use by a writer of Christian paradigms: as drawing parallels with the events portrayed and as the content basis of the literary work. In accordance with the above mentioned variants belles lettres works with an explicit biblical constituent are grouped and analysed.

On the basis of the literary criticism analysis a system of special competences has been worked out which is necessary to be formed in senior forms pupils in the process of their study of belles lettres works with explicitly expressed biblical elements. The system stipulates pupils' comprehension of theoretical notions and development of their skills and habits to independently define and interpret the explicitly expressed mythological elements of biblical origin in the text of a belles lettres work.

The author also points out the practical significance of her research as well as the expediency of creating at its basis a methodical model of elaborating the above mentioned group of belles lettres works.

Key words: mythologism, mythological structures, explicit mythologism, mythologo-poetical paradigm, mythologeme.

Стаття надійшла до редколегії 12.05.2017.